نقش کتاب معتبر در اعراض اصحاب از روایت ابن خالد

چیزی که الآن در دنبالهٔ فرمایش شما می‌خواهم عرض کنم، این است: به ذهن من آمد که اگر روایت ابن خالد شارح روایاتی است که در آن‌ها تعبیری «یوم الشک» است، ما مضامینی داشتیم که امام فرمودند «لان الصوم یوما من شعبان احب الی من ان افطر یوما من شهر رمضان»، لسان این روایت چه لسانی است؟ دیگر روایت ابن خالد نمی‌تواند شارح آن باشد. حتی بنابر شرع. در اینجا باید چه کار کنیم؟ حتماً باید «احب» را احب حکومتی بگیریم. یعنی «لان الصوم یوما من شعبان»ی که «شک فیه» است. دارد قید می‌زند. این به ذهن من آمد. یعنی روایت «لان الصوم» قید ندارد. لذا آمدم و نگاه کردم و دیدم ما هیچ روایتی نداریم که فقط در آن «لان الصوم یوما من شعبان» باشد. تمام روایاتی که در آن «لان الصوم یوما من شعبان» هست، قبلش دارد «یوم شک فیه»، «یوم یشک فیه». یعنی باز کلمهٔ شک در سؤال و مقدمهٔ آن آمده است. خب کاری که در عبارت محقق در معتبر و در منتهی علامه و کتاب‌هایی که تصریح کرده‌اند به «سواء کان غیم ام لا»، شده به این صورت است؛ فرموده‌اند «لنا». یعنی مقابل مفید صوم یوم ثلاثین مطلقاً مستحب است. «لنا» که امام فرمودند «لان الصوم یوما من شعبان احب الی». یعنی مقدمهٔ حدیث که «یوم شک فیه» بود را برداشتند. تنها عبارت امام را آوردند؛ عبارت امام علیه‌السلام هم اطلاق دارد. راست هم می‌گویند. «لان الصوم یوما من شعبان احب»، این‌که نمی‌گوید «لان الصوم یوما من شعبان کان فیه غیم او علة»، بلکه می‌گوید «لان الصوم یوما من شعبان مطلقاً»، کان غیم ام لا. چه بسا این استفاده «یوم ثلاثین» از اینجا شده باشد که در ذهن شریف این بزرگواران مقدمهٔ حدیث و یوم الشک افتاده باشد. اگر ما برگردیم و یوم الشک را بیاوریم می‌گوییم روایت ابن خالد شارح است، نه مقید. شارح است نه حاکم. الا روی حرفی که آقا فرمودند. من آن را برای جلسهٔ قبل می‌گذارم.

بازبینی #1
ایجاد شده در 25 مه 2026 14:17:31 توسط ... .
به روزرسانی شده در 25 مه 2026 14:17:51 توسط ... .